

ประเทศไทยมาถึงจุดนี้ได้อย่างไร

โรงเรียนกวดวิชา : ความจำเป็นหรือทางเลือก

วินัย ฐวิโรจน์⁶

ทุกเย็น หากท่านมีความจำเป็นต้องเดินทางผ่านถนนพญาไท จะพบปัญหารถติดยาวจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิถึงสี่แยกพญาไท หลายท่านจึงพยายามหลีกเลี่ยงเส้นทางนี้ เพราะทราบดีว่าเป็นช่วงเวลาที่ถูกครองจะขับรถพาลูกไปเรียนที่โรงเรียนกวดวิชาที่รวมกันอยู่ในอาคารห้วมุมสี่แยก ซึ่งเป็นศูนย์โรงเรียนกวดวิชาใหญ่แห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ นักเรียนที่มาเรียนที่นี่มีหลายระดับ มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาและมัธยมต้นที่มาเรียนเพื่อเตรียมสอบเข้าโรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง และชั้นมัธยมปลายที่มาเรียนเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะที่เป็นที่นิยม และเป็นที่รู้กันดีในหมู่นักเรียนว่าในแต่ละวิชาจะต้องไปเรียนที่โรงเรียนกวดวิชาใด จึงจะได้ผล

โรงเรียนกวดวิชาจะจัดระบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกรูปแบบ ไม่ว่านักเรียนจะต้องการเรียนสด เรียนด้วยคอมพิวเตอร์หรือเรียนด้วยวีดีโอ และไม่ว่าจะต้องการเรียนเป็นหมู่คณะหรือเรียนส่วนตัว ค่าเรียนกวดวิชาจะขึ้นอยู่กับลักษณะการเรียนและหลักสูตร ตัวอย่างเช่น นักเรียนมัธยมปลายที่ต้องการเรียนต่อสายวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ จะเรียนถึงห้าวิชาหลัก ค่าใช้จ่ายรวมตกแปดหมื่นถึงหนึ่งแสนบาทต่อปี เป็นต้น นักเรียนส่วนใหญ่อาจต้องใช้เวลาเรียนจนถึงสองทุ่ม ส่วนวันเสาร์อาทิตย์มักจะเรียนเต็มวัน พ่อแม่บางรายที่มีเวลาว่างอาจจะพานักเรียนมาส่งและนั่งรอจนเรียนเสร็จ บางรายก็จะนัดหมายมารับตามสถานีรถไฟฟ้าหรือจุดที่นัดหมายอื่น และหลังการประกาศผลสอบเข้าในแต่ละปี โรงเรียนกวดวิชาเหล่านี้ก็มักจะมียกย่องรางวัลแก่นักเรียนที่สอบเข้าโรงเรียนมัธยมที่มีชื่อเสียง หรือมหาวิทยาลัยในคณะที่เป็นที่นิยมได้ มีการอัดวีดีโอการให้สัมภาษณ์เพื่อเผยแพร่ พร้อมกับติดรูปถ่ายนักเรียนในลิปต์หรือที่บริเวณหน้าโรงเรียนด้วย เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ต่อนักเรียนรุ่นต่อไป

จึงเห็นได้ว่าความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียนส่วนหนึ่งในยุคนี้ เป็นผลจากความทุ่มเทของทั้งตัวนักเรียนเองและของผู้ปกครอง อาจมีผู้ค้านว่ามีนักเรียนอีกจำนวนมากที่ไม่ต้องไปเรียนกวดวิชาเลย แต่ก็สอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะที่ต้องการได้ นักเรียนที่ไปเรียนกวดวิชาเพราะผู้ปกครองมีฐานะและสมัครใจไปเสียเงินจำนวนมากเอง ซึ่งก็เป็นความจริง เพราะยังมีนักเรียนที่เก่งๆอยู่อีกมาก แต่ก็ต้องไม่ลืมว่าไม่ใช่ทุกคนมีความสามารถเท่าเทียมกัน ผู้ปกครองจึงต้องหาช่องทางที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดเพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาให้แก่ลูก เมื่อผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นวีดีโอการให้สัมภาษณ์ของนักเรียนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะที่เข้ายากๆได้ และรับว่าตนก็เคยผ่านการเรียนกวดวิชาอย่างเข้มข้น หรือเห็นรูปถ่าย

⁶ อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน

นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดในวิชาต่างๆ ที่โรงเรียนกวศรพานามาประชาสัมพันธ์ ความมั่นใจของผู้ปกครองที่จะให้ลูกอ่านหนังสือเองก็คงลดน้อยลงบ้าง จึงไม่น่าแปลกใจว่าในการประชุมผู้ปกครองของโรงเรียนในวาระต่างๆ หัวข้อหนึ่งที่ผู้ปกครองสนใจพูดคุย หรือกัน คือโรงเรียนกวศรพานาที่ไหนดี

สรุป การสอบเข้ามหาวิทยาลัยในปัจจุบันของประเทศไทย ครอบครัวที่ผู้ปกครองมีความตื่นตัว มีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษา มีฐานะและมีเวลาเท่านั้น จึงจะสามารถผลักดันให้ลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัยในคณะที่เป็นที่นิยมได้ แล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับครอบครัวที่ผู้ปกครองยังไม่มีความตื่นตัว มีปัญหาทางการเงิน ต้องทำงานเต็มเวลา บ้านอยู่ชานชานกรุงเทพฯ ลูกจะมีโอกาสบ้างหรือไม่ ผู้ปกครองจะสามารถฝากอนาคตของลูกไว้กับโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลของรัฐบาล โดยไม่ต้องไปเรียนกวศรพานาได้หรือไม่

คำถามที่คาใจของผู้ปกครองในขณะนี้ คือ เกิดอะไรขึ้นกับระบบการศึกษาของประเทศไทย ทำไมนักเรียนจึงรู้สึกว่าการสอบเข้ามหาวิทยาลัยออกข้อสอบเกินหลักสูตรมัธยมของโรงเรียน ทำไมจึงไม่สัมพันธ์กัน ทำไมผู้ปกครองจึงไม่มั่นใจว่าแม้นักเรียนจะเรียนเต็มเวลาในโรงเรียนแล้ว ก็ยังไม่เพียงพอ ต้องไปเรียนกวศรพานาเพิ่ม ถ้าโรงเรียนกวศรพานาสามารถเติมช่องว่าง โดยสอนให้นักเรียนมีความรู้จนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แล้วทำไมโรงเรียนซึ่งได้รับเงินงบประมาณจากรัฐบาล ได้รับการสนับสนุนทุกด้าน มีบุคลากรจำนวนมาก จึงสอนเช่นนั้นบ้างไม่ได้ ทำไมเมื่อผู้ปกครองที่เสียทั้งภาษีให้รัฐบาลและเสียค่าเล่าเรียนให้แก่โรงเรียนแล้ว ทำไมยังต้องดิ้นรนหาเงินเกือบแสนบาทต่อปีมาเสียให้แก่โรงเรียนกวศรพานาอีก

และคำถามสุดท้ายคือ ทำไมปัญหาเรื่องคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งควรเป็นปัญหาของประเทศ จึงกลายมาเป็นปัญหาของผู้ปกครองที่ต้องดิ้นรนหาทางแก้ไขกันเอง แต่ปัญหานี้สินครู ซึ่งควรเป็นปัญหาส่วนตัวของครู กลับเป็นปัญหาใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องเร่งแก้ไขให้ในทุกรัฐบาล